

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 13P/40/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112211573
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Hanzlíková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2014:2112211573.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Trnave samosudkyňou JUDr. Janou Hanzlíkovou v právnej veci navrhovateľa: I.. O. N., I.. XX.X.XXXX, Z. X. XX, G..Č.. F. B., I..T.., B., L. X, v konaní zastúpený súdom ustanovenou opatrovníčkou: F. W., I.. XX.X.XXXX, Z. X. X. XX, zastúpenej advokátkou: JUDr. Lucia Sukopová, so sídlom Trnava, Františkánska 5, proti odporcom: X. R.. Š.G. N., I.. XX.XX.XXXX, Z. X. XXX, X. V. N., I.. XX.X.XXXX, Z. R. B. X., E. XX, obaja v konaní zastúpení advokátom: JUDr. Tibor Sanák, so sídlom Trnava, Nám. SNP 2, X. Ľ. N., I.. XX.XX.XXXX, Z. X. XX, zastúpenej advokátkou: JUDr. Barbora Šruteková, so sídlom Trnava, Hlavná 44, o vyživovacej povinnosti detí k rodičovi - navrhovateľovi, takto

rozhodol:

Súd návrh voči odporcovi v 1. a 2. rade **z a m i e t a**.

Odporkyňa v 3. rade je povinná zaplatiť na účet tunajšieho súdu trovy štátu 19,92 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ v zastúpení opatrovníčkou F. W., Z. X. X. XX, podal návrh na určenie výživného pre rodiča voči odporcom v I. až III. rade v zmysle § 67 ods. 1 Zákona o rodine po tom čo starostlivosť o navrhovateľa v zariadení Alzheimercentrum, Rekreačná 7, Piešťany, nezisková organizácia, znamená pre neho vyššie náklady ako v čase, keď žil v mieste trvalého bydliska v obci Dechtice, okres Trnava. V návrhu bolo poukázané na to, že v čase, keď býval v Dechticiach sa o neho starala odporkyňa v III. rade spolu s jej manželom, avšak vzhľadom na jeho zdravotný stav neexistuje vhodnejšie a menej nákladné zariadenie, kde by sa o navrhovateľa vedeli kvalifikovane postarať s ohľadom na jeho chorobu. Osobná starostlivosť odporkyne v III. rade, ktorú táto vykonávala až do polovice roka 2011 sa ukázala ako nepostačujúca práve z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu navrhovateľa. Riešením na určitý čas bola opatrovateľka, zamestnaná Obcou Dechtice, ktorú starostlivosť po určitej dobe už táto opatrovateľka nedokázala poskytnúť. Bolo v konaní preukazované, že navrhovateľ trpí alzheimerovou chorobou, teda duševnou chorobou, ktorá je dlhodobá s prognózou postupného zhoršovania. Odporkyňa v III. rade s manželom navštevuje navrhovateľa v predmetnom zariadení v Piešťanoch priemerne jedenkrát týždenne. V návrhu bolo ďalej poukázané na to, že celkové náklady v zmysle cenníka poskytovaných služieb ústavom, v ktorom sa nachádza navrhovateľ, platného od 01.04.2012, činia mesačne cca. 800,- €. Jediným príjmom navrhovateľa je jeho starobný dôchodok vo výške 349,10 € mesačne, zvyšnú časť nákladov na starostlivosť o navrhovateľa v predmetnom zariadení v Piešťanoch je potrebné poskytnúť z iných prostriedkov, preto bol podaný predmetný návrh s tým, že deti navrhovateľa - odporcovia v I. až III. rade sa majú podieľať príspevkom na starostlivosť o navrhovateľa, keď konkrétne v návrhu na rozhodnutie bolo požadované, aby odporca v I. rade prispieval na výživu navrhovateľa sumou 250,- €

mesačne, odporca v II. rade sumou 112,50 € mesačne a odporkyňa v III. rade sumou 67,50 € mesačne, s prihliadnutím na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinných.

Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 22. 4. 2013 č. k. 13P 40/2012-265 súd zaviazal odporcov prispievať na výživu navrhovateľa - odporov každého čiastku 150,30 eur mesačne. Uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 10.9.2013 č. k. 25CoP 6/2013-302 bol tento rozsudok zrušený a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Odporkyňa 3 odvolací návrh nepodala. Odvolací súd konštatoval, že súd sa nevysporiadal s obranou odporcu - že určenie výživného by bolo v rozpore s dobrými mravmi, ich pomery nedovoľujú uhrádzať časť nákladov, rovnako sa nevysporiadal s listinným dôkazom, a to kúpnu zmluvou s vecným bremenom.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, svedka, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav:

Opatrovníčka navrhovateľa uviedla, že tento sa nachádza vyše roka v zariadení Alzheimer centrum Piešťany, bola ustanovená opatrovníčkou menovaného nesvojprávneho rozsudkom Okresného súdu v Trnave č.k. 20P 116/2012 na podanie návrhu. V konaní 14Ps 3/2011 bola nesvojprávne ustanovená opatrovníčka - odporkyňa v 3. rade. Naposledy žil nesvojprávny navrhovateľ so svojou dcérou, odporkyňou v 3. rade, ktorá sa o neho starala a v prípade potreby vypomáhala opatrovníčka. Sama neplatí žiadne peniaze centru, kde je menovaný umiestnený. Do tohto centra je potrebné platiť 700,- € mesačne. Manželka nesvojprávneho je umiestnená v Domove dôchodcov v Hlohovci, táto si uhrádza náklady v domove zo svojho dôchodku. Navrhovateľ poberá dávky 349,10 € - starobný dôchodok. Dcéra navrhovateľa - odporkyňa v 3. rade rozhodla, že navrhovateľa dá do predmetného centra. Opatrovníčka v centre nič nepodpisovala. S navrhovateľom sa dá komunikovať, ale málokedy, je na vozíku. Doteraz sa uhrádzala predmetná suma z úspor navrhovateľa. Žiadala zaviazat' odporcu v 1. rade na platenie sumy 270,- € mesačne, odporcu v 2. rade na platenie sumy 112,50 € mesačne a od odporkyne v 3. rade 67,50 € mesačne, a to na účet navrhovateľa. Požadovaná výška výživného vcelku predstavuje rozdiel medzi dôchodkom nesvojprávneho a požadovanou výškou platby za menovaného v centre. Navrhovateľ je chorý dlhoročne, bolo potrebné zabezpečiť mu adekvátnu starostlivosť v ústave.

Zástupkyňa navrhovateľa poukázala na sporný čl. IV kúpnej zmluvy, v zmysle ktorej v prípade, ak si to vyžiada zdravotný stav alebo vek navrhovateľa a jeho manželky, zaväzujú sa kupujúci v rámci vecného bremena poskytnúť im stravovanie, pranie, žehlenie, upratovanie a akúkoľvek inú potrebnú pomoc a starostlivosť vrátane zabezpečenia lekárskej starostlivosti a liekov a po ich smrti im vystrojiť dôstojný pohreb. Závazok odporkyne 3 a jej manžela previazaný s vecným bremenom „bývanie predávajúcich a užívanie nehnuteľností“ je možné aplikovať len v prípade, že predávajúci sa zdržujú v príslušnej nehnuteľnosti. V danom prípade sa významne zmenili pomery, plnenie záväzku je nemožné, všetky služby sú poskytované v špecializovanom zariadení. Tento záväzok nemôže byť bezodplatným, nakoľko je súčasťou odplatnej zmluvy, nehnuteľnosť bola odkúpená za cenu, ktorá bola určená znaleckým posudkom.. V čl. IV kúpnej zmluvy sa o bezodplatnom záväzku nehovorí. Závazok nie je kvantifikovaný, je neurčitý, jeho plnenie je nemožné. Jedná sa o štandardnú kúpnu zmluvu s vecným bremenom bezplatného bývania a užívania prevádzanej nehnuteľnosti predávajúcimi. Iná podoba vecného bremena ani nemohla byť zapísaná na LV, o ďalšie záväzky z hľadiska budúcej starostlivosti žiadala sama kupujúca. Závazok spočívajúci v povinnosti zabezpečiť stravovanie, pranie, žehlenie a akokoľvek potrebnú pomoc vrátane zabezpečenia liekov a lekárskej starostlivosti sa viaže na osobu, nie na nehnuteľnosť, má teda záväzkovoprávny charakter, ktorý nie je predmetom zápisu na LV. Pri podpise zmluvy bol chápaný ako súčasť vecného bremena, bola však mimo rozsah vecného bremena, nad jeho rámec, k uzavretiu riadnej zaopatrovacej zmluvy nedošlo. Navrhovateľ bol prijatý do Alzheimer centra skutočne z dôvodu potreby celodennej starostlivosti, ktorú mu už nedokázala zabezpečiť odporkyňa 3 ani s pomocou manžela a opatrovateľiek, aj vzhľadom na jeho viaceré choroby.

Navrhovateľa ani jeho manželku vzhľadom na ich zdravotný stav a nespôsobilosť vystupovať pred súdom nebolo možné v konaní vypočuť.

Odporca v 1. rade žiadal návrh zamietnuť. Uviedol, že zodpovednosť spadá odporkyňu v III. rade, ktorá bola zvýhodnená tým, že dostala majetok od rodičov, a teda aj od otca. Otca navštevovali a aj navštevujú

v ústave. Dlhé roky otec už nechápe vôbec nič. Pri návštevách sa ho snaží určitým kontaktom osloviť, napríklad dotykom, aj sa ho slovne pýta na niečo. Neodpovedá mu, keď aj hovorí niečo, tak úplne od vecí. Všetko riešila odporkyňa v III. rade. Nebol oslovený sestrou pred umiestnením otca v ústave s tým, aký má na to názor. Vedel, že otcovi poskytovala určitú starostlivosť pracovníčka Obecného úradu Dechtice. Otca navštevoval aj v rodnom dome, pokiaľ sestra nevymenila zámok, potom sa tam už nemohol dostať. Vždy, keď chcel ísť za otcom na návštevu, určila mu termín, kedy môže za otcom prísť. V čase, keď ešte žila matka, dal kontakt sestre, aby mohla zabezpečiť pomoc určitej spoločnosti pri dovoze a odvoze otca do nemocnice a späť. O veciach ohľadom otca a o jeho potrebách v Alzheimercentre sa neinformoval a s nikým to neriešil. Príležitostne sa pýtal, či otec niečo nepotrebuje, od personálu tohto centra. Doniesol mu potom na doporučenie týchto pracovníkov tričku. Pýtal zároveň ošetrojúceho personálu na stav otca, nie sú s ním žiadne problémy. Nie je si vedomý žiadnej vyživovacej povinnosti voči otcovi. Vedel o tom, že jeho sestra bola operovaná v určitom období, ale nevedel čo tá operácia obnáša a aké má následky. Vie o tom, že rodičia mali alebo ešte aj majú vytvorený bežný účet v Poštovej banke, nevidel ho, stalo sa v minulosti, že mamu doprevádzal na výber peňazí, účet nevidel. Rodičia tiež mali spoločnú vkladnú knižku v Slovenskej sporiteľni, a.s. Mama povedala, aká je tam suma, ale nepamätá si to, bolo to v roku 2010. Nepovažoval to za dôležité. Povedala, že to majú uložené na pohreb. Nevie o žiadnych peniazoch, ktoré by mali rodičia v hotovosti. Matka bola umiestnená v domove v Hlohovci, pretože sa sestra odmietla o ňu starať. Matka sa dovtedy starala o otca, potom, keď ochorela, sa už táto nemohla o otca starať. Vie, že sestra zariadila najprv prevoz matky na psychiatriu. Keď navštevoval matku, nebolo na nej pozorovať nič. Tiež sestra zariadila, aby sa matka dostala do ústavu. Navštevoval matku v ústave každý týždeň. Na disponovanie s matkiným účtom mala iba ona sama, nie je pozbavená spôsobilosti na právne úkony. S otcovým účtom mohla disponovať sestra a on sám. Zistil z dôkazov v predmetnom spise, že na tomto účte už nie je nič. Je toho názoru, že sestra minula tieto peniaze na úhradu starostlivosti o otca. Matka mu dala kópiu do rúk, išlo o dohodu, ktorú má k dispozícii - bola to dohoda o tom, že rodičia predali sestre, teda odporkyni v III. rade - išlo o druhú polovičku domu, pretože prvú polovičku domu sestre darovali. Nakoľko pri prvej darovacej zmluve ohľadom polovice nehnuteľnosti nebola daná žiadna podmienka zo strany rodičov, tak si následne potom vložili podmienky do predmetnej dohody - išlo o to, že požadovali plnenie od odporkyne v III. rade, a to formou - zabezpečenie stravovania, zehlenia, zdravotnej starostlivosti, dochovania a pochovania, bola tam určitá suma peňazí ohľadom vecného bremena. Bol prítomný pri tom, keď odporkyňa v III. rade vysvetľovala význam dohody medzi rodičmi a sestrou s tým, že za 10 rokov, počas ktorých bývajú rodičia vo svojom vlastnom dome, majú zaplatiť dcére, teda odporkyni v III. rade 3.000,- €, toto požadovala odporkyňa v III. rade od svojich rodičov, za prítomnosti opatrovníčky navrhovateľa. Bola to podmienka odporkyne III s tým, že sa bude potom o nich starať. Bol tam prítomný aj manžel odporkyne v III. rade a tiež odporca v II. rade, s tým, že odporkyňa v III. rade s manželom povedala, že nebude trvať na vyplatení tejto sumy 3.000,- € za tej podmienky, keď zrušia vecné bremeno, ktoré bolo zriadené v kúpnopredajnej zmluve. Vie o tom, že sestra dostala dar 50.000,- Sk v zmysle potvrdenia o peňažnom dare, ktoré prevzala dňa 29.09.2002 od rodičov. Je toho názoru, že starostlivosť v zmysle dôkazov, najmä v zmysle zmlúv, ktoré prebiehali medzi rodičmi a odporkynou v III. rade, majú spočívať výlučne len na odporkyni v III. rade. V roku 2010 zaviezol mamu do rodného domu, kde bol aj otec, chcel, aby sa stretli, nemohol ju tam dať, lebo mu odporkyňa v III. rade neotvorila a neprijala ju. Druhý deň zopakoval návštevu, matku pustila potom odporkyňa III. len do časti kde bývala, otec bol v časti, kde bývala odporkyňa v III. rade, nedovolila, aby sa rodičia stretli. Dostal od rodičov sumu 60.000,- Sk, nie dom. Tiež dostali od rodičov všetci traja súrodenci cenu za predaj polovičky domu - teda každému sa ušlo okolo 86.000,- Sk. Nepamätá si už presne dobu, kedy sa tak udialo. Kúpna zmluva bola v roku 2004. Otca navštevoval a navštevuje každé tri týždne.

Odporca v 2. rade žiadal návrh zamietnuť. Uviedol, že morálne právo na plnenie všetkých povinností voči otcovi má odporkyňa v III. rade. Za otcom chodil podľa možnosti. Pravidelne chodieval za ním do Alzheimercentra v Piešťanoch raz mesačne. Nevedel o tom, že otec má byť umiestnený v Alzheimercentre v Piešťanoch, prišli ho navštíviť domov do bydliska, tu ho už nenašli a sestra im povedala, že ho umiestnila do Alzheimercentra v Piešťanoch. Je toho názoru, že sestra zrejme riešila umiestnenie otca v Alzheimercentre z toho dôvodu, že mala záväzok voči rodičom, vyplývajúci z dôkazov. Rodičom nosil podľa možnosti ovocie a podľa toho, čo matka potrebovala. S vedúcimi pracovníkmi centra sa nedá prísť do styku, iba s pracovníkmi, ktorí majú momentálne službu. Asi pred trištvrte rokom sa stalo, že bol oslovený personálom tohto centra, že sestra sa tam dlhšie neukázala, požadovali od neho odev pre otca, brat potom zanesol do tohto ústavu pre otca veci. Vie, že odporkyňa v III. rade komunikuje s pracovníkmi, ktorí sú kompetentní riešiť vec telefonicky, on kontakt nemá. Je pravdou, že

dostal finančné prostriedky od rodičov, ktoré dostal aj brat. O účtoch otca a matky sa neinformoval. Asi rok alebo viac dozadu sa dozvedel o vkladnej knižke, kde boli uložené peniaze v eurách. Nepamätá si sumu. Vkladnú knižku nevidel, iba mu o nej povedala matka. Mamu navštevuje, aj mama je veľmi ťažko schopná vyjadrovania. Neuhrádza žiadne náklady v domove kde je matka ani kde je otec. Vedel o zdravotnom stave otca, bol ho zaviezť v Trnave k lekárovi. O otca sa starala matka dokiaľ vládala, presný dátum si nepamätá. Nebol na Obecnom úrade u starostu, iba počul, že otec mal opatrovatelku, ktorú sestra odmietla. Jednalo sa o osobu z obce Dechtice, bol s ňou aj v kontakte. Odporkyňa v III. rade mala k dispozícii finančné prostriedky, ktoré našetrili rodičia. Na jednej knižke bolo viac ako 10.000,- €, na druhej vkladnej knižke nevie sumu, vie ale určite, že odporkyňa v III. rade vybrala tieto peniaze z vkladných knižiek. Dňa 30.06.2013 mu zomrela manželka, dedičské konanie neprebehlo.

Zástupca odporcov 1, 2 uviedol, že odporkyňa 3 je živnostníčka, je majiteľkou jednej obchodnej spoločnosti, v ďalšej spoločnosti má podiel. Jej manžel dostal v súvislosti s ukončením pracovného pomeru 72.000,- € - od V. - 36 platov. V čase, kedy bol navrhovateľ umiestňovaný v Alzheimer centre, ešte nebol pozbavený spôsobilosti na právne úkony, vedel, že za toto zariadenie bude potrebné platiť, poznal výšku tejto sumy. Nebola vyslovená neplatnosť osobného záväzku odporkyne v 3. rade voči rodičom, ktorý jej predali jednu polovicu nehnuteľnosti za sumu 250.000,- Sk. U odporkyne v 3. rade existuje naďalej platný záväzok starať sa o svojho otca. Ide o kúpnu zmluvu zo dňa 24.09.2002, spísanú do notárskej zápisnice JUDr. Q. N 447/02, Nz 367/02. V danom prípade bolo zriadené aj právo vecného bremena, ktoré spočíva v práve rodičov bývať v konkrétnej predmetnej nehnuteľnosti, ktorá bola v tom čase predávaná. Zmluvné strany sa dohodli na zriadení vecného bremena, obsahom ktorého bolo právo predávajúcich na doživotné bývanie, užívanie prevádzaných nehnuteľností, vrátane poskytnutia stravovania, prania, žehlenia a akejkoľvek potrebnej pomoci, vrátane zabezpečenia liekov a lekárskej starostlivosti. Záväzok podľa § 151n Občianskeho zákonníka, vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečo sa zdržať a niečo konať. Záväzok spočívajúci v povinnosti zabezpečiť stravovanie, pranie, žehlenie a akúkoľvek potrebnú pomoc vrátane zabezpečenia liekov a lekárskej starostlivosti sa viaže na osobu nie na nehnuteľnosť, má teda záväzkovo-právny charakter, tento záväzkovo-právny vzťah nie je predmetom zápisu. Žaloba voči odporcom 1 a 2 je amorálna a nie je možné vyhovieť návrhu práve z dôvodu podľa § 75 ods.2 Zákona o rodine, výživné nie je možné priznať, ak by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Prvá rovina amorálnosti je v darovacej zmluve z 24.11.1989, keď odporkyňa dostala darom polovicu nehnuteľnosti, už z darovacej zmluvy vyplýva obrovský darovací záväzok. Hodnota daru vtedy činila 117,571 Kč. Ďalšia rovina amorálnosti vyplýva z kúpnej zmluvy z roku 2002, keď manželka N. predali L. N. s manželom druhú polovicu nehnuteľnosti za nominálnu cenu v zmysle posudku za 259.480 Sk. Súčasne bola uzavretá dohoda o osobnom záväzku kupujúcich, v zmysle ktorej sa kupujúci zaviazali, že ak si to vyžiada zdravotný stav alebo vek navrhovateľa alebo manželky, zaväzujú sa im poskytnúť stravovanie, pranie, žehlenie, upratovanie, a akúkoľvek inú pomoc, vrátane zabezpečenia lekárskej starostlivosti a liekov a po smrti im vystrojiť pohreb. V dôsledku darovacej alebo kúpnej zmluvy za výhodnú cenu sú tieto subjekty zvýhodnené. Aj keby nebola uzavretá zmluva o osobnom záväzku, minimálne z morálneho hľadiska sú odporkyňa 3 s manželom povinní starať sa o navrhovateľa s manželkou a poskytnúť im všestrannú pomoc. Tento ich záväzok je upevnený zmluvou o osobnom záväzku. Táto zmluva je platná a nebola doteraz žiadnym spôsobom spochybnená.

Odporkyňa v 3. rade s návrhom súhlasila a voči nej bolo právoplatne rozhodnuté Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 22. 4. 2013 č. k. 13P 40/2012-265, voči ktorému odvolanie nepodala. Vo veci okrem iného / jej výpoveď je obsiahnutá v pôvodnom rozhodnutí súdu/ uviedla, že otca dávala do Alzheimercentra s vedomím, že peniaze sú na účtoch rodičov a bude uhrádzať náklady v týchto zariadeniach z týchto účtov. Tieto prostriedky však už boli použité na náklady zariadenia, kde je navrhovateľ umiestnený.

Svedkyňa Š. K. uviedla, že od marca 2010 do konca roka 2010 robila opatrovatelku navrhovateľovi pánovi N.. Starala sa o neho 8 hodín denne od 7 do 15 hod. a potom ju vystriedala odporkyňa 3. Navrhovateľ si vyžadoval starostlivosť 24 hodín denne. Bol slepý, potreboval rannú hygienu, nakŕmiť ho, prebaliť, urobiť hygienu, ísť na WC, obed nosili z reštaurácie a svedkyňa ho kŕmila. Cez víkend starostlivosť neposkytovala a po víkende jej manželka navrhovateľa hovorievala, že tam bol odporca 1 alebo 2. Manželka navrhovateľa sa starala, kým vládala. Nevie, aké boli vzťahy v rodine. Po roku 2010 opatrovatelku robila asi N. K., takže nevie, za akých okolností bol navrhovateľ umiestnený do zariadenia. Navrhovateľov stav ako uviedla potreboval opateru 24 hodín denne, bez pomoci ani nechodil. Nevie, či

odporcovia 1 a 2 za navrhovateľom po 15-tej hodine v týždni chodili. Pracovala ako opatrovateľky OcÚ Dechtice, na požiadanie odporkyne 3. Skončila s opaterou navrhovateľa preto, že jej bola ponúknutá opatera 90-ročnej pani, ktorá bývala bližšie. Snažila sa opateru vykonávať čo najlepšie a nikto jej do toho negatívne nezasahoval. Navrhovateľ okrem toho že bol slepý, mal Alzheimer. Napríklad bezdôvodne chcel utiecť, pýtal sa domov, pritom doma bol. Bolo to v podstate stále. Súbežne so svedkyňou starostlivosť nikto nevykonával. Ráno vymenila pred 7.00 hod. odporkyňu a tá svedkyňu vymenila o 15-tej. Myslí, že navrhovateľ sa nemohol podpisovať. Keď tam svedkyňa bola, nepísal, ani nečítal. Nebola prítomná pri preberaní alebo podpisovaní pošty. Nebol schopný prejavíť záujem ísť do Alzheimer centra alebo podpísať prihlášku. Nepamätá si, že by sa navrhovateľ pýtal na manželku. Keď tam nestúpila, manželka spolu žili, ale asi po 2 mesiacoch tam už manželka navrhovateľa nebola. Odporkyňa 3 povedala, že išla do domova dôchodcov, pretože opatrovať dvoch by bolo náročné. Svedkyňa opatrovala iba pána N.. Myslí, že aj pani N. opateru potrebovala. Keď bola preč, navrhovateľ sa opýtal, či tam nie je mama, povedala mu, že je preč. O navrhovateľa som sa predtým starala od 22.9.2009 do marca 2010 štyri hodiny denne od 9. do 13. hodiny. V ostatnom čase sa o neho starala manželka. Raz bolo navrhovateľovi zle, zavolala odporkyňu 3, prišla jej pomôcť a prebrali ho. Potom išla odporkyňa preč. Raz večer jej odporkyňa 3 volala, že otec má rozbitú hlavu a žiadala ju, či s ním nemôže svedkyňa v noci spať. Potom chodila podľa potreby 2 alebo 3krát v týždni k navrhovateľovi aj spať. Odporca 1 sa nepýtal na zdravotný stav navrhovateľa. Manželka navrhovateľa nikdy nespomínala, že chce ísť do domova dôchodcov. S pani W. sa nikdy nerozprávala. Myslí, že chodila odporkyňu 3, cez víkend pomáhať s otcom, nie keď tam bola svedkyňa. Nad rámec povinnej starostlivosti o navrhovateľa sa postarala v prípade potreby aj o manželku, keď napríklad mala únik moču, popravila im lôžko. Prala odporkyňa 3, aj žehlila. Riad svedkyňa umývala po navrhovateľovi aj manželke. Myslí, že manželka navrhovateľa nerobila inú starostlivosť pokiaľ tam svedkyňa bola. Navrhovateľovi lieky dávala, jeho manželke nie. Vie, že raz išla manželka navrhovateľa na psychiatriu. Pani W. spoznala asi po 3 mesiacoch starostlivosti, vie, že tam chodila, prišla pozrieť sestru. Navrhovateľ nehovoril o minulosti. Keď mu pustila televízor a spieval Dechtický zbor alebo bola omša, na to reagoval, že to pozná. Navrhovateľ sem-tam reagoval, vie, že ju poznal. Odporkyňa 3 zobrala otca do Humanusu pozrieť mamu. Bol z toho potom v noci rozrušený, nehovoril o tom. Vykrikoval: „bojím, bojím.“ Keď mu povedala, že je pri ňom ona, opatrovateľka, zostal ticho. Odporkyňu 3 v novembri oznámila, že budem so starostlivosťou končiť. Odporcu 2 videla u matky raz, bol tam z nedele na pondelok, strihal vinohrad.

Zo správy Obce Dechtice, Obecný úrad Dechtice, zo dňa 04.10.2012, súd zistil, že navrhovateľovi, ktorý trpí alzheimerovou chorobou bola na jeho žiadosť v období od 14.10.2009 do 26.06.2011 poskytovaná obecný úradom Dechtice sociálna služba - opatrovateľská služba podľa § 74 Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách. Táto služba bola poskytovaná v úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o domácnosť a základných sociálnych aktivitách. S prihliadnutím na zhoršujúci sa zdravotný stav navrhovateľa v období jarných mesiacov roku 2011 bolo poskytovanie opatrovateľskej služby navrhovateľovi dňom 25.06.2011 ukončené. Dôvodom bola jeho imobilita v kombinácii s inkontinenciou III. stupňa. Účinnú starostlivosť pre ľudí postihnutých alzheimerovou chorobou je možné zabezpečiť iba v špecializovanom sociálnom zariadení prostredníctvom špeciálne vyškolených odborných pracovníkov v kombinácii s adekvátnou zdravotnou starostlivosťou. Ako najvhodnejšie riešenie bolo navrhnuté umiestnenie navrhovateľa v zariadení Alzheimercentrum Piešťany, spadajúceho pod Trnavský samosprávny kraj.

Ošetrojúca lekárka MUDr. Ž. Č., zo zdravotného strediska Dechtice oznámila, že navrhovateľ sa pred umiestnením v centre v Piešťanoch liečil viac rokov na alzheimerovu demenciu, počas liečby sa jeho stav stále zhoršoval, vyžadoval si opatrovateľskú starostlivosť. Podľa záznamu zo dňa 14.06.2011, t.j. pred umiestnením v tomto zariadení, stav menovaného bol ťažký, opatrovateľská starostlivosť bola nutná počas celých 24 hodín a umiestnenie v zariadení vybavovala odporkyňa v III. rade - jeho dcéra.

V zmysle Zmluvy o poskytovaní sociálnych služieb v špecializovanom zariadení číslo 73/2011/ŠZ, uzatvorenej podľa § 74 Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách, bola uzatvorená zmluva medzi poskytovateľom sociálnej služby - Alzheimercentrum Piešťany, n.o., v Piešťanoch a prijímateľom tejto služby O. N., ktorá bola súdu predložená k nahliadnutiu zo dňa 15.09.2011. Zároveň bol vystavený výpočtový list na sumu na mesiac - 31 dní v sume 668,40 € s tým, že boli vypočítané aj ďalšie poplatky,

a to za vstupnú a výstupnú lekársku prehliadku, za lieky, za príplatky za Veľkonočné sviatky a Vianočné sviatky v zmysle cenníku poskytovaných služieb. Celkové náklady za pobyt navrhovateľa v tomto centre činia spolu sumu cca. 800,- €.

Trnavský samosprávny kraj - Trnava, vydal rozhodnutie dňa 28.06.2011, o tom, že navrhovateľ je odkázaný na sociálnu službu v špecializovanom zariadení.

Vzhľadom na uvedené dôkazy súd nepovažoval vykonávanie prípadných ďalších dôkazov ohľadne zdravotného stavu navrhovateľa za potrebné a hospodárne, keď o jeho zdravotnom stave neboli pochybnosti s prihliadnutím na tieto dôkazy a tiež výpovede účastníkov, ktoré v tomto neboli rozporné v tom smere, že zdravotný stav navrhovateľa vyžadoval celodennú starostlivosť.

Kontaktnou osobou za navrhovateľa v predmetnom centre v Piešťanoch je odporkyňa v III. rade.

Podľa § 66 Zák. o rodine deti, ktoré sú schopné samy sa živiť, sú povinné zabezpečiť svojim rodičom primeranú výživu, ak to potrebujú. Návrh na určenie výživného rodičovi môže súd zamietnuť, aj keď inak sú splnené podmienky pre priznanie nároku, a to voči dieťaťu, u ktorého by pri uložení povinnosti platiť výživné vznikol rozpor s dobrými mravmi podľa § 75 ods. 2 Zák. o rodine. Povinným podľa cit. ust. zákona je dieťa, ktoré je schopné samé sa živiť, oprávneným rodič, ktorý potrebuje prostriedky na zabezpečenie primeranej výživy a nemôže si ich obstaráť sám, prípadne prostredníctvom povinných z iných vyživovacích povinností, ktoré tejto predchádzajú. Miera vyživovacej povinnosti detí voči rodičom je ohraničená pojmom primeraná výživa. Primeranosť treba posudzovať tak, že má zaistiť oprávnenému naplnenie bežných životných potrieb s prihliadnutím na jeho vek, zdravotný stav, odôvodnené potreby. Dieťa nie je povinné zabezpečiť svojmu rodičovi zásadne rovnakú životnú úroveň s vlastnou životnou úrovňou. Preto nie je možné právo priznať, ak rodič má zabezpečené svoje potreby v primeranej miere, avšak jeho životná úroveň je oveľa nižšia než na akú sú zvyknutí z minulosti alebo než životná úroveň ich dieťaťa. Neplatí totiž, že rodič má právo podieľať sa na životnej úrovni svojho dieťaťa.

Podľa § 67 ods. 1 Zák. o rodine každé dieťa plní vyživovaciu povinnosť voči rodičom v takom rozsahu, aký zodpovedá pomeru jeho schopností, možností a majetkových pomerov k schopnostiam, možnostiam a k majetkovým pomerom ostatných detí. Podľa § 67 ods. 2 Zák. o rodine vyživovacia povinnosť medzi manželmi a poskytovanie príspevku na výživu rozvedenému manželovi predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom. Pokiaľ je viac povinných /detí/ vo vzťahu k jednému oprávnenému /rodičovi/, nie sú zaviazaní spoločne a nerozdielne. U každého treba skúmať existenciu stavu odkázanosti a výšku nároky, počet povinných, schopností, možnosti a majetkové pomery každého povinného samostatne. Schopnosť plniť vyživovaciu povinnosť voči rodičovi musí súd skúmať komplexne podobne ako pri vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom. Je potrebné posúdiť možnosti, schopnosti a majetkové pomery všetkých detí osobitne. Dôkazné bremeno však zaťažuje navrhovateľa. ust. § 75 je spoločné pre celý komplex vyživovacích povinností, súd zohľadní dve skutočnosti - a to 1. ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, 2. Ak na seba povinný berie neprimerané majetkové riziká.

Podľa § 3 ods. 1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Jedná sa o pravidlá morálneho charakteru, ktoré môžu za stanovených okolností nadobudnúť povahu právnej normy. Prenikajú však celý právny poriadok. Pokiaľ ide o vzťah subjektov vo sfére občianskeho zákonníka, pôjde predovšetkým o vzájomnú slušnosť, vzájomné rešpektovanie a potrebnú mieru tolerancie, všetko v miere najvhodnejšej a najpriateľnejšej. Za rôznych okolností sila jednotlivých mravných pravidiel môže byť rôzne hodnotená a podlieha spoločenskému vývoju. Pri hodnotení musí byť braný zreteľ na konkrétne individualizovaný prípad a nezáleží tak na subjektívnom názore jednotlivca, ako na hodnotení objektivizovanom. Vo všeobecnosti o dobrých mravoch platí, že sa jedná o pravidlá morálneho charakteru všeobecne platných v spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie.

V zmysle Notárskej zápisnice zo dňa 24. 11. 1989 NZ 763/89, N 772/89 navrhovateľ s manželkou darovali odporkyni 1-icu nehnuteľnosti k. ú. X., LV č. XXXX, parc. č. XXX/XX dom č. s. XX dvor, zastavaná plocha,

parc. č. XXX/XX - záhrada, vrátane garáže, oplotenia, vonkajších úprav a trvalých porastov. Hodnota daru bola určená sumou 117.571 Sk.

Z odpisu notárskej zápisnice N447/02 zo dňa 24.09.2002 vyplýva, že navrhovateľ s manželkou ako predávajúci a L. B. N. s manželkou ako kupujúci /pôvodná odporkyňa III s manželom/ uzatvorili dňa 24. 9. 2002 kúpnu zmluvu s vecným bremenom. Predmetom zmluvy boli nehnuteľnosti v k. ú. X., LV č. XXXX, parc. č. XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, dom č. s. XX v 1-ici. Vecné bremeno bolo v zmysle zmluvy zriadené v prospech navrhovateľa a jeho manželky, spočívalo v „ich práve bezplatne bývať v prevádzanom rodinnom dome až do ich smrti a celé tieto prevádzané nehnuteľnosti užívať v doterajšom rozsahu a povinnosťou kupujúcich bude toto ich právo rešpektovať a umožniť jeho plnenie. V prípade, že si to vyžiada zdravotný stav alebo vek predávajúcich, zaväzujú sa kupujúci v rámci vecného bremena poskytnúť im stravovanie, pranie, žehlenie, upratovanie a akúkoľvek inú potrebnú pomoc a starostlivosť vrátane zabezpečenie lekárskej starostlivosti a liekov a po ich smrti im vystrojiť dôstojný pohreb.“ Kúpna cena bola dohodnutá sumou 259.470 Sk. Hodnota vecného bremena podľa dohody účastníkov predstavuje podľa čl. VI zmluvy 500 Sk mesačne u každého z predávajúcich. Zistená cena znaleckým posudkom bola určená sumou 518.940 Sk v celosti nehnuteľnosti. Rozhodnutím SK Trnava zo dňa 15. 10. 2002 došlo k zápisu vecného bremena „v práve predávajúcich bezplatne, doživotne bývať v prevádzanom rodinnom dome a celé prevádzané nehnuteľnosti užívať v doterajšom rozsahu a v povinnosti kupujúcich toto právo rešpektovať“. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že ostatné záväzky - vrátenie poskytovania stravy, prania, žehlenia a akejkolvek potrebnej pomoci vrátane zabezpečenia liekov a lekárskej starostlivosti sa viažu na osobu, nie nehnuteľnosť, á teda záväzkoprávny charakter a ten nie je predmetom zápisu do katastra nehnuteľností.

Podľa § 151n Obč. zák. vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti alebo patria určitej osobe.

V danom prípade súd dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný.

Z predložených dokladov vyplýva, že odporkyňa 3 sa stala v r. 1989 podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľnosti, v ktorej navrhovateľ s manželkou bývali. Stalo sa tak na základe darovacej zmluvy, keď hodnota daru predstavovala 117.571 Sk. Je nepochybné, že odporkyňa 3 na rozdiel od odporcov 1, 2 od rodičov obdržala dar nie malej hodnoty. Navyiac v dôsledku toho mala i vyriešenú otázku bývania, ktoré si odporcovia 1, 2 zabezpečili bez tejto pomoci. Jedná sa potom o ďalšiu výhodu na strane odporkyne 3. Táto sa spolu s manželom uzavretím ďalšej - kúpnej zmluvy stala výlučnou vlastníčkou vo vzťahu k odporcom 1, 2, resp. spolu s manželom spoluvlastníčkou nehnuteľnosti, pôvodne patriacej rodičom odporcov. Odporcom 1, 2 bola vyplatená rodičmi podľa ich výpovede každému čiastka 86.000,- Sk. Ak sú vezme do úvahy cenu nehnuteľnosti uvedenej v zmluvách, t. j. 117.571 Sk - cena darovanej 1-ice nehnuteľnosti, 259.470 Sk uvedená v kúpnej zmluve, potom by hodnota nehnuteľnosti predstavovala 377.041 Sk, t. j. 125.680 Sk /4.171,80 eur/ na každého z odporcov rovným dielom ako zákonných dedičov v prípade úmrtia rodičov. Ak potom rodičia vyplatili /zrejme v dôsledku uzavretia kúpnej zmluvy s odporkyňou 3/ každému čiastku 86.000 Sk, v ich neprospech je čiastka 39680 Sk na odporcu 1 aj 2. Tento rozdiel je potom potrebné zohľadniť v prospech odporkyne 2. Jedná sa len o analogický výpočet pre prípad dedenia a zákonných podielov odporcov, avšak pre posúdenie nároku ho považuje súd za podstatný práve s poukazom na zachovanie zásady dobrých mravov.

Odporkyňa v 3. rade sa navyiac zaviazala zriadením vecného bremena umožniť navrhovateľovi s manželkou bezplatne bývať v prevádzanom rodinnom dome až do ich smrti a celé tieto prevádzané nehnuteľnosti užívať v doterajšom rozsahu a zároveň sa zaviazala toto ich právo rešpektovať a umožniť jeho plnenie. Vecné bremeno sa viaže na nehnuteľnosť a v uvedenom smere i na osobu odporkyne 3 ako osoby povinnej. Kúpnu zmluvou bol však dohodnutý aj občianskoprávny záväzok, spočívajúci v povinnosti odporkyne 3 v prípade, že si to vyžiada zdravotný stav alebo vek predávajúcich, poskytnúť im stravovanie, pranie, žehlenie, upratovanie a akúkoľvek inú potrebnú pomoc a starostlivosť vrátane zabezpečenie lekárskej starostlivosti a liekov a po ich smrti im vystrojiť dôstojný pohreb. Vzhľadom na skutočnosť, že tento záväzok bol v kúpnej zmluve zakomponovaný v rámci vecného bremena, nie je

rozhodujúce, či bol a či bolo možné ho zapísať do katastra nehnuteľností. Tento záväzok sa neviaže síce na nehnuteľnosť, ale na osobu predávajúcich a predovšetkým kupujúcich. Z tohto hľadiska ide práve o zásadu dodržiavania dobrých mravov, pravidiel vzájomnej slušnosti, ohľaduplnosti a vzájomného rešpektovania. Na strane odporcov 1, 2 nebolo zistené také ich správanie, ktoré by vo vzťahu k rodičom bolo v rozpore s dobrými mravmi. Nebolo sporné - potvrdila to i svedkyňa, že títo rodičov navštevovali a podľa ich vyjadrenia navštevujú, čo ani odporkyňa 3 nevyvrátila. Vzhľadom na skutočnosť, že odporcovia 1, 2 nebývali v mieste bydliska rodičov, na rozdiel od odporkyne 3 z ich strany ani nebolo možné a spravodlivé požadovať, aby ich navštevovali denne i s prihladením na ich zamestnanie a podobne. Nemožno však konštatovať, že by sa akokoľvek nezaujímal o rodičov a neposkytli im žiadnu potrebnú pomoc a že by neprejavovali záujem o rodičov, ktorý sa zo strany detí vyžaduje. Na potrebnú pomoc a opateru sa, naopak, zaviazala osobným záväzkom odporkyňa 3. Z obsahu kúpnej zmluvy vyplýva s prihladením na bežnú prax /keďže navrhovateľa k jeho prejavu vôle nemožno vypočítať, rovnako ani jeho manželku/ vôle predávajúcich - rodičov odporcov uzavrieť zmluvu s tým, aby mali zabezpečenú starostlivosť v prípade potreby v starobe a chorobe tak, ako to býva pri obdobných zmluvách obvyklé. Nie je pritom bežné uzavretie zaopatrovacej zmluvy práve s prihladením na morálne záväzky, ktoré darcovia v obdobných prípadoch očakávajú od obdarovaného. Uzavretím darovacích a iných zmlúv v obdobných prípadoch si obvykle darcovia zabezpečujú starostlivosť v prípade staroby, choroby a nebolo v tomto prípade preukázané, že by boli iné dôvody na strane rodičov odporcov pre uzavretie zmlúv. Naopak, zriadenie vecného bremena v spojení s osobným záväzkom /ktorý však v zmysle výkladu zmluvy bol pre účastníkov súčasťou vecného bremena/, svedčí o úmysle rodičov práve z dôvodu zabezpečenia potrebnej starostlivosti takto postupovať. Nebolo preukázané /ani výpoveďou svedkyne/, že by navrhovateľ s manželkou očakávali potrebnú starostlivosť v akomkoľvek zariadení mimo domova. Ani v tomto smere neunesol navrhovateľ, resp. jeho opatrovníčka a prípadne odporkyňa v 3. rade, dôkazné bremeno.

Zákon o rodine v 66 Zák. o rodine ukladá povinnosť pre deti, ktoré sú schopné samy sa živiť, zabezpečiť svojim rodičom primeranú výživu, ak to potrebujú. Návrh na určenie výživného rodičovi však môže súd zamietnuť, aj keď inak sú splnené podmienky pre priznanie nároku, a to voči dieťaťu, u ktorého by pri uložení povinnosti platiť výživné vznikol rozpor s dobrými mravmi podľa § 75 ods. 2 Zák. o rodine. Povinným podľa cit. ust. zákona je dieťa, ktoré je schopné samé sa živiť, oprávneným rodič, ktorý potrebuje prostriedky na zabezpečenie primeranej výživy a nemôže si ich obstaráť sám, prípadne prostredníctvom povinných z iných vyživovacích povinností. S prihladením na uvedené má súd za to, že vyživovaciu povinnosť má v danom prípade odporkyňa 3, voči ktorej bolo právoplatne rozhodnuté, nie však odporcovia 1, 2. Tvrdenie navrhovateľa /zástupkyne/ v tom smere, že plnenie, na ktoré sa zaviazala odporkyňa 3, sa stalo nemožným, v tomto smere neobstojí. Je pravdou, že v súčasnej dobe nie je možné zo strany odporkyne zabezpečovať starostlivosť, na ktorú sa zaviazala, keď je navrhovateľ umiestnený v špecializovanom zariadení. Odporkyňa 3 však okrem toho, že sa zaviazala až do smrti zabezpečiť a umožniť rodičom, a teda i navrhovateľovi bývanie v nehnuteľnosti, sa osobne zaviazala práve pre prípad choroby a veku starostlivosť vykonávať. Nie je rozhodujúce, že samotný osobný záväzok nie je vecným bremenom. Účastníkmi konania bol platne dohodnutý, nebol spochybnený ani napadnutý. Jedná sa však práve o dodržiavanie zásad morálky a dobrých mravov. Nebolo by za daných okolností spravodlivo požadovať od odporcov, aby sa na nákladoch spojených s umiestnením navrhovateľa v špecializovanom zariadení podieľali - dokonca vyššou mierou ako odporkyňa 3, ktorá bola zvýhodnená darovacou a kúpnu zmluvou a zaviazala sa na starostlivosť o rodičov. Odporkyňa 3 umiestnením navrhovateľa v zariadení porušila svoj osobný záväzok, na ktorý sa zmluvne zaviazala, rovnako práva a povinnosti vyplývajúce z vecného bremena.

V konaní navyše nebola preukázaná ani samotná odkázanosť navrhovateľa na primeranú výživu. Nebolo preukázané, že dôchodok je jediným zdrojom finančných prostriedkov navrhovateľa - nepochybne mal úspory /vyplýva to z výpovedí účastníkov vrátane odporkyne 3/ a nebolo preukázané, že by boli použité výlučne na náklady terajšej starostlivosti. Rovnako nebolo preukázané, že výlučne v špecializovanom zariadení, v akom sa nachádza navrhovateľ, je možná starostlivosť o neho a že túto nie je možné zabezpečiť aj v inom menej nákladnom zariadení, ktoré nemusí byť zamerané na ochorenie navrhovateľa, ale potrebnú starostlivosť by mu mohlo poskytnúť za menšie náklady, čo však nemusí znamenať, že by starostlivosť nebola v potrebnom rozsahu a ohrozovala by navrhovateľa na zdraví alebo živote. Z hľadiska primeranosti nákladov sa pritom jedná o rozhodujúcu skutočnosť a táto potrebnosť špecializovaného zariadenia v konaní nebola preukázaná. Nepostačuje potom dôkaz o potrebe nepretržitej starostlivosti, ktorá ani nie je sporná. Dôkazné bremeno v tomto smere spočívalo

na navrhovateľovi, resp. jeho opatrovníčke. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že nebolo preukázané, že je navrhovateľ v požadovanom rozsahu odkázaný na výživu odporcov, keď v zmysle návrhu navrhovateľ má pokryť celé náklady navrhovateľa po odrátaní jeho dôchodku a nemožno potom ani konštatovať primeranosť výživy, ktorej sa navrhovateľ domáha. Navrhovateľ v tomto smere neunesol dôkazné bremeno na preukázanie svojho nároku ako opodstatneného a dôvodného.

Citované ustanovenie zákona v § 66 Zák. o rodine nestanovuje právo rodiča podieľať sa na životnej úrovni svojho dieťaťa, nemôže teda ani vyžadovať pokrytie nadštandardných potrieb. Zdravotný stav navrhovateľa je objektívnou skutočnosťou, nemožno však konštatovať, že si vyžaduje výlučne nákladné špecializované zariadenie, pokiaľ to jeho finančná situácia neumožňuje. Vyživovacia povinnosť detí má len prispievať na primeranú výživu rodičov, ak to potrebujú. Nepochybne navrhovateľ potrebuje starostlivosť, spornou však zostala práve primeranosť nákladov a nevyhnutnosť vyčíslených nákladov, ktoré sú od odporcov vyžadované a ktoré majú pokrývať, nejedná sa o bežné náklady.

Z vykonaného dokazovania - i výsluchu opatrovníčky p. W. navyše vyplýva, že o umiestnení navrhovateľa v špecializovanom zariadení rozhodla odporkyňa v 3. rade. Týmto rozhodnutím vylúčila odporcov 1, 2 z rozhodovania o prípadnej starostlivosti o navrhovateľa, jednalo sa len o jej výlučné rozhodnutie bez toho, aby zvažovala vopred prípadné dôsledky a nákladnosť tejto starostlivosti.

Za daných okolností má súd za to, že by bolo v rozpore s dobrými mravmi, aby boli zaviazaní odporcovia 1, 2 na platenie výživného, nebola preukázaná odkázanosť navrhovateľa na primeranú výživu od odporcov, a preto bolo potrebné návrh zamietnuť. Súd rozhodoval o návrhu voči odporcom 1, 2, nakoľko odporkyňa v 3. rade odvolací návrh proti pôvodnému rozhodnutiu súdu nepodala.

S poukazom na dôvody rozhodnutia sa potom súd nemal dôvod zaoberať majetkovými pomermi odporcov. Len pre úplnosť súd dodáva, že majetkové pomery odporcov nie sú nadštandardné tak, by z nich mohli pokrývať nadštandardné náklady navrhovateľa, nakoľko majú bežný príjem, nehnuteľnosť, ktorú odporca 1 predal síce synovi, súd však s prihliadnutím na dôvody zamietnutia návrhu z iných dôvodov neskúmal použitie takto získaných finančných prostriedkov.

Podľa § 150 ods. 1 O. s. p. ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril, to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť. Toto ustanovenie umožňuje súdu, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať k majetkovým sociálnym osobným a ďalším pomerom všetkých účastníkov konania a v tejto súvislosti sú tiež významné okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde, postojú účastníkov v priebehu konania a podobne.

Navrhovateľ v konaní nebol úspešný /resp. bol len čiastočne úspešný voči odporkyňi 3/, avšak sú má za to, že nie je možné aplikovať ust. § 142 ods. 1 ani 3 O. s. p., ale naopak, ust. § 150 O. s. p., v súlade s ktorým rozhodol. Navrhovateľ je oslobodený od platenia súdneho poplatku v zmysle zákona. Je dôchodca a jeho príjem nepostačuje na krytie nákladov tohto konania, preto má súd za to, že sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa predovšetkým s prihliadnutím na majetkové, sociálne a osobné pomery neúspešného navrhovateľa. Preto súd o trovách konania rozhodol v zmysle citovaného ustanovenia zákona.

Podľa § 148 ods. 1 O. s. p. neúspešnú odporkyňu zaviazal súd na náhradu trov konania štátu titulom svedočného. Súd na zaplatenie týchto trov zaviazal odporkyňu v 3. rade z dôvodu, že voči nej bol navrhovateľ úspešný a i keď sa z hľadiska celkového výsledku sporu javí jeho úspech ako úspech v nepatrnej časti /voči dvom ďalším odporcom bol návrh zamietnutý/, z dôvodov rozhodnutia o samotných trovách konania účastníkov nebolo možné zaviazat' na zaplatenie týchto trov v prevažnej miere neúspešného navrhovateľa.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podľa § 42 ods. 3 O. s. p. uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Podľa § 209 O. s. p. súd prvého stupňa vyzve toho, kto podal odvolanie neobsahujúce náležitosti podľa § 205, aby chýbajúce náležitosti doplnil podľa § 218 ods. 1 písm. d/ O. s. p. / odmietnutie odvolania/. Ak aj napriek výzve súdu odvolanie nedoplní alebo ide o oneskorené odvolanie alebo podané tým, kto naň nie je oprávnený, predloží súd prvého stupňa odvolaciemu súdu. V takom prípade bude rovnako odvolanie odmietnuté.